

Rizika a prevence infekcí při manipulaci s biologickým materiálem

MUDr. Bohdana Rezková, Ph.D.

Ústav ochrany a podpory zdraví LF MU

Proces šíření
nákazy

ZDROJ

PŘENOS

VNÍMAVÝ
JEDINEC

Proces šíření
nákazy ve
zdravotnickém
zařízení

Zdroje nákazy

Jiná osoba

Zdravotník

Pacient/klient

ZDROJ PACIENT/KLIENT

Záchyt infekcí
u „zdravých“
dárců krve

			2010	2011	2012	2013	2014	2015
Celkový počet dárců								
	Opakované dárcovství		244 000	238 922	257 000	264 000	260 000	243 078
	Prvodárci		55 000	50 142	53 000	54 000	59 800	45 182
Incidence a prevalence ukazatelů infekcí u dárců krve								
Opakované dárcovství								
		HIV	6	2	5	5	3	4
		HBV	10	17	9	9	16	13
		HCV	23	28	23	30	41	24
		Syfilis	26	11	11	15	10	13
Prvodárci								
		HIV	5	4	4	2	3	5
		HBV	37	28	25	22	20	37
		HCV	80	106	94	119	97	104
		Syfilis	32	16	20	20	22	17

ZDROJ
PACIENT/KLIENT

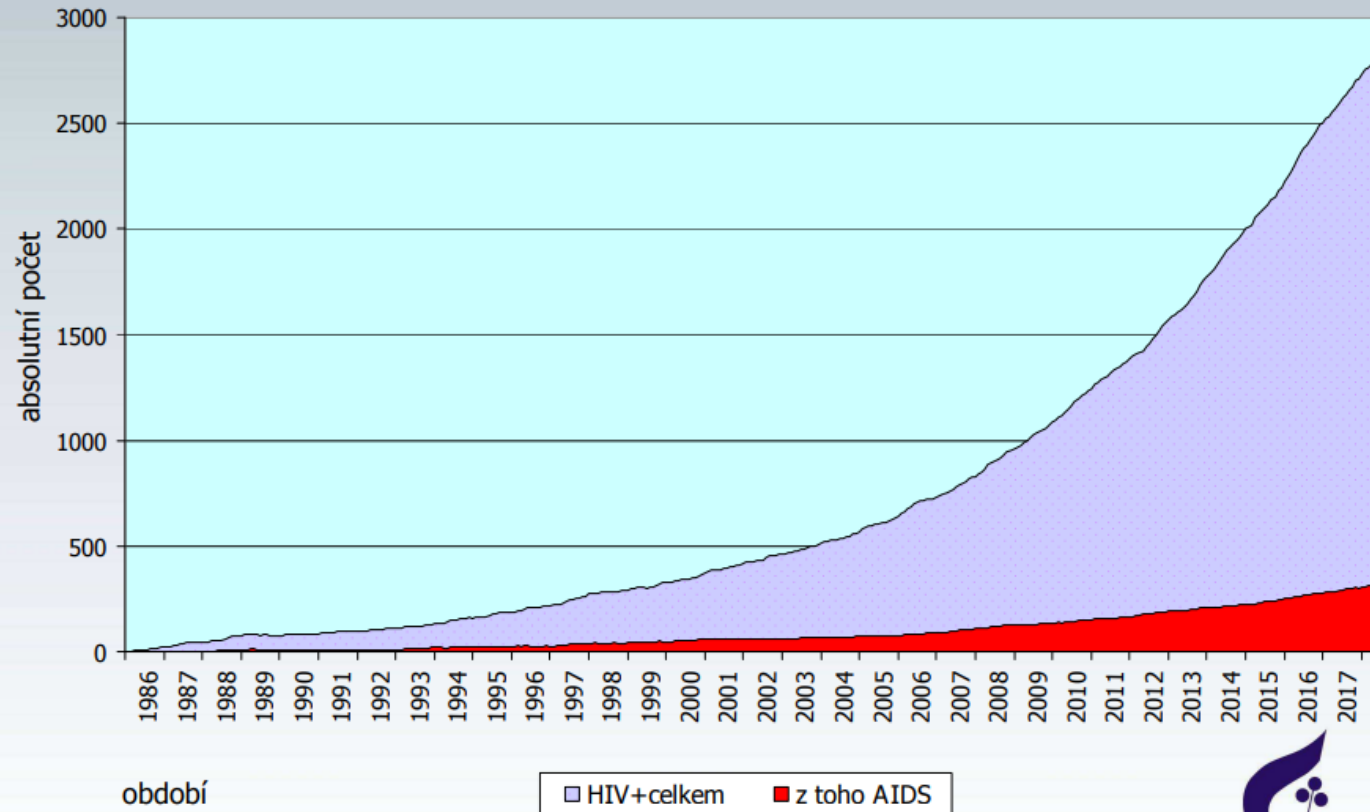
Pozitivita HIV

OSOBY ŽIJÍCÍ S HIV/AIDS V ČESKÉ REPUBLICE

(občané ČR a cizinci s trvalým pobytem)

Měsíční údaje za období

1.10.1985 - 31.1.2018

NRL AIDS

ZDROJ PACIENT/KLIENT

Kdy?

- s infekčním onemocněním:
 - chybná diagnóza
 - v inkubační době
 - abortivní či latentní průběh
 - podcenění rizika onemocnění
- Nosič (MRSA, TBC, VHB, VHC, ...)

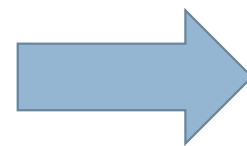
„Zdravý určitě nejste, protože dnes už je medicína tak pokročilá, že zdravý člověk neexistuje.“

Každý pacient/klient je potenciálně infekční!!!

ZDROJ PACIENT/KLIENT

OSOBY SE SNÍŽENOU
IMUNITOU

- HIV pozitivní pacient
- Onkologický pacient
- Kuřák
- Diabetik
- Alkoholik
- Pacient s autoimunitním nebo chronickým onemocněním

častější osídlení rezistentními
bakteriemi !

ZDROJ PACIENT/KLIENT

Infekční rizika
orálních
sekretů a tkání

- Mikroflóra zdravého člověka (více než 50 druhů mikroorganismů)
- Mikroorganismy související se stomatologickou diagnózou (absces, zubní kaz,...)
- Původci infekčních onemocnění (nosič, inkubační doba,...)

Infekční rizika orálních sekretů a tkání

Původci

BAKTERIE

- Zlatý stafylokok
- Původce tuberkulózy
- Streptokoky (pneumokok, původce angín,...)
- *Helicobacter pylori*
- Meningokok

VIRY

- Herpes simplex, typ 1 a 2
- Rubella virus (zarděnky)
- Virus hepatitidy B
- Virus hepatitidy C
- Virus hepatitidy D
- Epstein-Barr virus (inf.mononukleóza)
- Coxavirus sk. A (herpangína)
- HIV
- Respirační viry
- Virus chřipky

Biologický materiál

- Materiál lidského (nebo živočišného) původu, který **může obsahovat původce infekce!**
- Dochází v něm případně i k dalšímu **množení původců infekce.**

Každý biologický materiál považujeme za infekční!!!

Druhy biologického materiálu ve zdravotnictví

- Výtěry (stěry) ze sliznic (dýchací cesty, tonzily, spojivky, pochva,..)
- Stěry z kůže (z rány,...)
- Výplachy
- Zvratky
- Sputum
- Moč
- Stolice
- Mozkomíšní mok
- Tkáňové tekutiny
- Produkty zánětu (hnis)
- Krev
- Tkáně (tělu vlastní, patologické)

Prevence přenosu infekcí při manipulaci s biologickým materiálem

- Hygiena rukou
- Dezinfekce, sterilizace
- Poranění ostrým kontaminovaným předmětem
- Úklid
- Odpady
- Dokumentace (provozní řády)
- Vzdělávání zaměstnanců